

Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Rev2 1765/10
09.09.2010. godina
Beograd

Vrhovni kasacioni sud, u veću sastavljenom od sudija Snežane Andrejević, predsednika veća, Sonje Brkić i Milomira Nikolića, članova veća, u parnici tužilje V.T. iz B.N.S., koju zastupa S.M. advokat iz P., protiv tuženog S-M. d.o.o. V, koga zastupa M.B. advokat iz B, radi poništaja rešenja, odlučujući o reviziji tuženog izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Pančevu Gž.1-88/09 od 11.03.2009. godine, u sednici održanoj dana 09.09.2010. godine, doneo je

R E Š E N J E

UKIDAJU SE presuda Okružnog suda u Pančevu Gž.1-88/09 od 11.03.2009. godine i presuda Opštinskog suda u Pančevu P1-1201/08 od 27.11.2008. godine i predmet ustupa Osnovnom sudu u Pančevu na ponovno suđenje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Okružnog suda u Pančevu Gž.1-88/09 od 11.03.2009. godine odbijena je kao neosnovana žalba tuženog i potvrđena presuda Opštinskog suda u Pančevu P1-1201/08 od 27.11.2008. godine kojom je usvojen zahtev tužilje i poništeno rešenje tuženog br. ... od 11.03.2008. godine, kojim je otkazan ugovor o radu tužilji zbog povrede radne obaveze, obavezana tužena da tužilju vrati na rad i rasporedi na radno mesto prema stručnoj spremi, znanju i radnoj sposobnosti počev od 12.03.2008. godine sa svim pravima i obavezama po osnovu radnog odnosa i naknadi troškove postupka u iznosu od 34.000,00 dinara.

Protiv ove drugostepene presude tuženi je blagovremeno izjavio reviziju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Vrhovni kasacioni sud je ispitao pobijanu presudu u smislu odredaba člana 399. Zakona o parničnom postupku (ZPP) („Službeni glasnik RS“, br.125/04), koje se primenjuju na osnovu člana 55. stav 1. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“, br.111/09),

obzirom da je revizija tužene protiv navedene drugostepene presude izjavljena pre 29.12.2009. godine i utvrdio da je revizija osnovana.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju tužilja je 01.01.2003. godine zaključila ugovor o radu sa tuženim a 08.05.2005. godine i aneks ovog ugovora za poslove šef MM ... Pravilnika tuženog. Novi aneks zaključila je februara 2008. godine za poslove poslovođe u maloprodajnom objektu i obaveze koordiniranja rada poslovođe i prodavca, raspoređivanje radnika u objektu i sl. Osporenim rešenjem od 11.03.2008. godine tuženi je otkazao tužilji ugovor o radu zbog skrivljene povrede radne obaveze utvrđene ugovorom o radu, jer je držala artikle sa proteklom rokom trajanja i prodavala robu po većim cenama od cena zaduženja po cenovniku.

Polazeći od okolnosti da je tužilja sa tuženim zaključila ugovor o radu za poslove trgovca a ne za poslove poslovođe, da je obaveza svih zaposlenih lica da kontrolišu rok upotrebe artikala i da je zahtevala veći broj zaposlenih u objektu što joj nije obezbeđeno, nižestepeni sudovi su poništili kao nezakonito rešenje tuženog o otkazu ugovora o radu tužilji, jer se po oceni nižestepenih sudova nisu ispunili zakonski uslovi iz člana 179. stav 2. tačka 2. Zakona o radu za otkaz ugovora o radu tužilji, a drugostepeni sud je ocenjujući navode žalbe tuženog o neblagovremenosti tužbe, u pobijanoj odluci naveo nejasne, protivrečne i pogrešne razloge navodeći da se u smislu člana 359. stav 3. ZPP u žalbi takav prigovor ne može izneti, obzirom na izrečenu zabranu iznošenja u žalbi prigovora zastarelosti i kompenzacionog prigovora.

Revizijom tuženog se osnovano ukazuje da su nižestepene presude zahvaćane bitnom povredom odredaba parničnog postupka iz člana 361. stav 2. tačka 3. u vezi člana 279. stav 1. tačka 2. ZPP i da je zbog pogrešne primene materijalnog prava činjenično stanje nepotpuno utvrđeno.

Naime, prema odredbama člana 195. stav 1. i 2. Zakona o radu („Službeni glasnik RS“, br.24/05, 61/05), protiv rešenja kojim je povređeno pravo zaposlenog ili kad je zaposleni saznao za povredu prava zaposlenog, odnosno predstavnik sindikata čiji je zaposleni član, ako ga zaposleni ovlasti, može da pokrene spor pred nadležnim sudom. Rok za pokretanje spora je 90 dana od dana dostavljanja rešenja, odnosno saznanja za povredu prava.

Poštovanje roka za podnošenje tužbe iz člana 195. stav 2. Zakona o radu je uslov za ostvarenje sudske zaštite u radnom sporu po tužbi zaposlenog, jer protekom zakonom propisanog roka za podnošenje tužbe nastupa prekluzija i gubitak prava na sudsku zaštitu o čemu sud vodi računa po službenoj dužnosti i odbacuje tužbu kad utvrdi da je tužba podneta neblagovremeno, ako je posebnim propisim određen rok za podizanje tužbe (član 297. stav 1. tačka 2. ZPP).

Zato je drugostepeni sud protivno navedenim zakonskim odredbama prigovor neblagovremenosti tužbe, umesto da o tome vodi računa po službenoj dužnosti, pogrešno cenio prema odredbi člana 359. stav 3. ZPP, obzirom da u žalbi nije dozvoljeno isticanje peremtornih prigovora (zastarelosti i kompenzacionih prigovora), koji se odnose na gubitak prava na potraživanje zbog proteka roka u kojima se potraživanje moglo ostvariti, o kojim prigovorima sud ne vodi računa po službenoj dužnosti već samo na prigovor tuženog.

Prema stanju u spisima tužilja je rešenje o otkazu ugovora o radu br. ... od 01.03.2008. godine primila 12.03.2008. godine, tako da rok iz člana 195. stav 2. Zakona o radu za ostvarenje sudske zaštite teče od 13.03.2008. godine do 10.06.2008. godine, a zadnji dan roka od 90 dana za podnošenje tužbe je bio 10.06.2008. godine (utorak).

Kako je na prijemnom pečatu Opštinskog suda u Pančevu datum prijema tužbe sudu označen kao 12.06.2008. godine, Vrhovni kasacioni sud je nakon sprovođenja izviđaja na osnovu rešenja Vrhovnog kasacionog suda R2.619/10 od 27.05.2010. godine zaključio da zbog pogrešne primene materijalnog prava i navedene bitne povrede odredaba parničnog postupka nižestepeni sudovi nisu utvrdili i ocenili sve relevantne činjenice od kojih zavisi zaključak o oceni blagovremenosti tužbe tužilje, pa je ukinuo obe nižestepene presude, da bi u ponovnom postupku prvostepeni sud utvrdio kada je i na koji način tužilja podnela tužbu u ovom sporu i potom ocenio da li je tužilja blagovremeno zahtevala sudsku zaštitu u ovom radnom sporu ili je zbog propuštanja roka iz člana 195. stav 2. Zakona o radu nastupila prekluzija - koja za posledicu ima gubitak prava na sudsku zaštitu zbog neblagovremenosti tužbe.

Iz iznetih razloga Vrhovni kasacioni sud je na osnovu ovlašćenja iz člana 406. stav 1. i člana 407. stav 2. ZPP odlučio kao u izreci.

Predsednik veća - sudija

Snežana Andrejević, s.r.